Státní rostlinolékařská správa
Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Praha 3.2.2012
čj. SRS 004270/2012

Oblastní odbor SRS

Ztracená 1099/10

161 00, Praha 6

Souhrnná zpráva oblastního odboru Praha o výskytu škodlivých organismů a poruch v roce 2011

1. Počasí

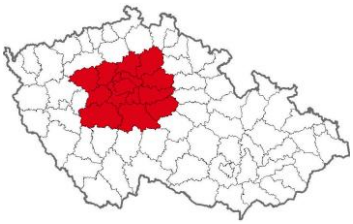

Leden - na počátku měsíce se denní teploty pohybovaly pod bodem mrazu, místy vystoupily až k +1 °C. Následně došlo k oteplení a postupnému odtávání sněhu. Obleva vrcholila v polovině ledna, kdy docházelo i k dešťovým přeháňkám. Od 19. ledna se teploty opět vrátily pod bod mrazu. Pokles teplot byl doprovázen dalšími intenzivními sněhovými přeháňkami. Teplotně byl leden v průměru o 1,5 °C teplejší a celkový úhrn srážek činil 116 % dlouhodobého normálu.

Únor - od počátku února (4.2.) nastalo oteplení a odtávání sněhové pokrývky. Teploty dosahovaly až k +10 °C. Změna nastala okolo poloviny února, kdy napadl na většině území sníh a teploty se vrátily pod bod mrazu. Nejnižší ranní teploty 24. února atakovaly -20 °C. Na konci měsíce února sníh na většině sledovaného území roztál. Bez sněhové pokrývky společně se silnými mrazy byl konec února kritickým obdobím zimy. Teplotně byl únor v průměru o -0,8 °C chladnější a celkový úhrn srážek činil pouze 26 % dlouhodobého normálu.

Březen - na počátku měsíce se ranní minima pohybovala mezi -3 °C až -7 °C, odpolední mezi 3 až 5 °C. Po 10. březnu začaly ranní teploty stoupat, pohybovaly se v rozmezí mezi -2 až +2 °C, odpolední maxima 10 až 14 °C. Od 18. března se na většině území vyskytovaly vydatnější dešťové přeháňky. Místy napršelo 40 mm. Toto byly poslední vydatnější srážky. Vlivem nedostatku srážek se tak opět zvýšil vláhový deficit v půdě. Teplotně byl březen v průměru o 1,3 °C teplejší a celkový úhrn srážek činil 77 % dlouhodobého normálu.

Duben - od počátku měsíce došlo konečně ke zvýšení ranních a částečně také i odpoledních teplot. Již se začíná v oblasti projevovat sucho. V první dekádě se pohybovaly ranní teploty mezi 4 °C až 12 °C, odpolední od 13 °C do 24 °C. Nejteplejším dnem období byl pátek 7. dubna, kdy ranní teploty neklesly pod 12 °C a odpolední vystoupily až na 24 °C. Na počátku druhé dekády dubna došlo k prudkému ochlazení, kdy odpolední maxima 13. dubna dosáhly pouze 6 °C, což byla ranní teplota předcházejícího dne. Foukal silný, nárazový, vítr. V poslední dekádě dubna došlo k postupnému nárůstu ranních teplot z 1 °C až na 8 °C a odpoledních teplot z 16 °C až na 23 °C. Dešťové srážky byly na sledovaném území opět minimální. Za měsíc napršelo okolo 20 mm srážek, které byly místně velmi rozdílné. Místy nepršelo vůbec, místy spadlo pouze pár mm srážek, ale lokálně došlo i na přívalové deště, při nichž napršelo až 25 mm vody. V Malešově na Kutnohorsku padaly

kroupy, které poškodily ovocné stromky a jahody na zahrádkách, částečně i zeleninu a polní plodiny. Kroupy padaly také na Slánsku a Berounsku v okolí Zadní Třebaně, naštěstí bez poškození porostů. Celkově v oblasti přetrvávalo sucho. Teplotně byl duben v průměru o 3,2 °C teplejší a celkový úhrn srážek činil 58 % dlouhodobého normálu.

Květen - na počátku měsíce došlo k poklesu ranních i odpoledních teplot. Ranní teploty se pohybovaly v rozmezí od 4 °C do 10 °C, odpolední od 12 °C do 19 °C. Místy došlo také k občasným přeháňkám. Množství dešťových srážek bylo velice rozdílné. Srážky lokálně doprovázely i sněhové přeháňky. Následoval prudký pokles teplot. Ranní teploty dne 4.května poklesly až k –4 °C. Mráz trval skoro celou noc. Tato skutečnost velmi silně ovlivnila růst a následně i další vývoj rostlin. Ranní teploty okolo bodu mrazu vydržely až do 6. května. Dále následovalo období s prudkými výkyvy teplot. Ranní teploty se pohybovaly od 5 °C do 11 °C, odpolední teploty dosahovaly 13 °C až 26 °C. Další srážky okolo 20 mm přinesly potřebnou vláhu. V druhé polovině měsíce již oblast ovládlo hezké a teplé májové počasí s odpoledními teplotami 24 °C až 29 °C. Srážky byly převážně lokálního bouřkového charakteru. Místy napršelo až 30 mm, některá místa však zůstala beze srážek. Tento teplý ráz počasí přetrval do konce měsíce. Srážky z konce měsíce částečně snížily vláhový deficit, který trval od počátku měsíce března. Teplotně byl květen v průměru o 1,1 °C teplejší a celkový úhrn srážek činil 75 % dlouhodobého normálu.

Červen - měsíc se vyznačoval teplým letním slunečným počasím. Odpolední teploty dosahovaly k 30 °C. Teplo se střídalo s bouřkovou činností, která byla často následována přechodným ochlazením. Deště byly velmi rozdílné intenzity. Lokální bouřky s přívalovými dešti způsobovaly splavení ornice z polí s částečným poškozením porostů. Poškození porostů se projevilo hlavně jejich polehnutím. Tyto prudké, přívalové deště, při kterých místy spadlo až 50 mm srážek, byly následně vystřídány již mírnými dešti. Přesto i nadále přetrvával problém s nedostatkem vláhy v oblasti. Na písčitých a utužených půdách se nedostatek vláhy již začal projevovat na stavu porostů. V druhé polovině měsíce oblast zasáhlo krupobití. V Kutné Hoře a Církvici u Kutné Hory došlo k lokálnímu poškození jabloní, meruněk, zeleniny, okurek a rajčat na místních zahrádkách u drobných pěstitelů. Konec června byl charakteristický polojasnou až jasnou oblohou a teplým jihozápadním prouděním vzduchu s nočními teplotami od 11 °C do 15 °C a denními teplotami od 26 °C do 30 °C. Teplotně byl červen v průměru o 1,4 °C teplejší a celkový úhrn srážek činil 110 % dlouhodobého normálu.

Červenec - na počátku měsíce oblast přecházela studená fronta, díky které denní teploty výrazně poklesly pod 20 °C (v neděli 3.7. na 13 °C). Chladné a vlhké severozápadní proudění bylo doprovázeno oblačnou oblohou, přeháňkami a bouřkami, místy i silným deštěm. Pocitovou teplotu navíc snižoval čerstvý vítr. Nastalo postupné, nepravidelné, značně kolísavé oteplování. Denní teploty se opět vyšplhaly k 30 °C. Tvořily se četné, místy silné bouřky, doprovázené přívalovým deštěm, krupobitím a silným nárazovým větrem. Poslední dekáda měsíce byla ve znamení výrazného ochlazení. Ochlazení bylo doprovázeno oblačnou oblohou, přeháňkami, bouřkami s vydatným deštěm. Nejdeštivějším dnem byla středa 20. července, kdy za 24 hodin spadlo od 80 mm do 95 mm srážek. Deště způsobily lokální záplavy. Teplotně byl červenec v průměru o -0,9 °C chladnější a celkový úhrn srážek činil 215 % dlouhodobého normálu.

Srpen - plynule navázal na předchozí měsíc. Opět došlo ke střídání chladnějších období s teplejšími. Teplotní výkyvy dosahovaly značných hodnot. Časté a intenzivními byly dešťové srážky. Nejchladnějším dnem byl 10. srpen s ranní teplotou 10 °C, odpolední 16 °C. Druhá část měsíce již byla teplejší. Nejtepleji bylo mezi 22. srpnem až 26. srpnem, kdy ranní teploty neklesly pod 17 °C, odpolední pak přesahovaly 30 °C. Na konci období došlo k prudkému ochlazení, po kterém následoval déšť. Nejintenzivnější srážky bouřkového charakteru se oblastí prohnaly dne 19. srpna. Místní silné deště ovlivnily přístupnost

pozemků pro mechanizaci v době setí řepky ozimé. Teplotně byl srpen v průměru o 1,2 °C teplejší a celkový úhrn srážek činil 98 % dlouhodobého normálu.

Září - bylo krásným babím létem s příjemnými, hlavně odpoledními teplotami, doprovázené dostatečnými srážkami. Hezké počasí přerušil přechod dvou studených front, které doprovázelo ochlazení a celkem intenzivní srážky. V prvním týdnu září se odpolední teploty držely od 18 °C do 28 °C, ve druhém týdnu došlo k poklesu odpoledních teplot na 22 °C. Od třetího týdne došlo k postupnému poklesu hlavně ranních teplot až k 5 °C. Odpolední teploty většinou atakovaly 20 °C. Nejchladnějším dnem bylo 19. září, kdy odpolední teplota vystoupila na 11 °C, naopak nejteplejším dnem bylo 11. září s odpoledním maximem 29 °C. Nejdeštivějším dnem bylo 18. září. Mlhavá rána již začala zvyšovat svoji četnost. Teplotně bylo září v průměru o 1,6 °C teplejší a celkový úhrn srážek činil 93 % dlouhodobého normálu.

Říjen - na počátku měsíce pokračovalo typické babí léto s příjemnými odpoledními teplotami až 25 °C. Takto vysoké teploty vydržely do 5. října, kdy došlo k poklesu nejprve odpoledních teplot a od 7. října došlo ke snížení i ranních teplot. Nejchladněji bylo v období mezi 14. až 23. říjnem, kdy ranní teploty klesly až k -3 °C. Poté následovalo oteplení s ranními teplotami od 3 °C do 8 °C a odpoledními teplotami okolo 11 °C. Tento ráz počasí se udržel až do konce října. První mrazivé ráno v období přišlo 15. října. Dne 22. října vystoupila odpolední teplota pouze na 3 °C. Srážky v období byly trochu nadprůměrné. Nejdeštivějším dnem byl 19. říjen. Místy napršelo do 10 mm srážek. Častým jevem byla mlhavá rána. Teplotně byl říjen v průměru o -0,1 °C chladnější a celkový úhrn srážek činil 117 % dlouhodobého normálu.

Listopad - počátek listopadu provázelo nezvykle teplé a suché počasí s příjemnými odpoledními teplotami. V první dekádě se ranní teploty pohybovaly v rozpětí od 4 °C do 7 °C, odpolední od 7 °C do 15 °C. Takto vysoké teploty vydržely do 9. listopadu. Následně došlo k všeobecnému poklesu teplot. Od 10. listopadu až do konce měsíce se ranní teploty pohybovaly od – 4 °C do 1 °C. Odpolední vystoupily na 0 °C až 10 °C. V období mezi 15. až 16. listopadem odpolední teploty dosahovaly k 0 °C. Celkově byl měsíc listopad velmi suchý. Pršelo pouze místy a jen s nepatrným úhrnem srážek. Lokálně spadlo okolo 5 mm srážek. Celou oblast od 13. listopadu do 17. listopadu sužoval smog. Místy byly několikanásobně překročeny hodnoty polétavého prachu v ovzduší. Teplotně byl listopad v průměru o -0,3 °C chladnější a celkový úhrn srážek činil pouhá 3 % dlouhodobého normálu.

Prosinec - na počátku prosince následovalo celkové oteplení s ranními teplotami od 1 °C do 3 °C a odpoledními teplotami od 4 °C do 11 °C. Od 10. prosince došlo krátkodobě k ochlazení, které trvalo pouhé tři dny. Ochlazení bylo vystřídáno nejteplejším dnem 14. prosincem s ranní teplotou okolo 6 °C a odpolední až 11 °C. Tento teplejší ráz počasí se udržel až do konce sledovaného měsíce. Poslední měsíc roku 2011 se stal jedním z nejteplejších prosinců za několik posledních let. Srážky dorazily až na počátku prosince ve formě deště, sněhových přeháněk a také s doprovodem větru. Během celého sledovaného období se na pozemcích v oblasti opět projevoval nedostatek vláhy. Teplotně byl prosinec v průměru o 3,2 °C teplejší a celkový úhrn srážek činil 119 % dlouhodobého normálu.

Teplotně byl rok 2011 v oblasti v průměru o 1,1 °C teplejší a celkový úhrn srážek činil 99 % dlouhodobého normálu.

Zhodnocení roku 2011

Zima skončila poměrně brzy. Sněhová pokrývka přetrvávala s přestávkami od listopadu až do poloviny února. Přesto zimní období skončilo s výrazným vláhovým deficitem. První intenzivní zemědělské práce byly zahájeny ve druhé dekádě března. Ozimům na počátku

jarního období neprospívaly noční mrazy spojené se suchem. Důsledkem toho byly zaorávky a nutnost setí náhradních plodin. Vyšší teploty v dubnu urychlily vývoj kulturních rostlin včetně plevelů. Zvyšoval se i výskyt škůdců. Naopak převládající suché počasí brzdilo rozvoj houbových chorob. Květnový náhlý pokles teplot se projevil na většině kvetoucích plodin. Došlo k výrazné redukci, následně místy i k úplné absenci plodů. Deště v polovině června prospěly všem plodinám a omezily výskyt škůdců, hlavně mšic, naopak podpořily rozvoj houbových chorob. Od července došlo k výrazné změně charakteru počasí. V období sklizně většiny plodin došlo ke sloučení faktorů podprůměrných teplot s nadprůměrnými srážkami. To značně zkomplikovalo a současně zvýšilo náklady na sklizeň z důvodu nutného dosoušení produkce. V mnoha případech došlo ke snížení kvality produktu. V srpnu již komplikace nenastaly a žně byly zdárně dokončeny. Celkové hodnocení žní bylo velmi dobré. Na Rakovnicku se urodilo velké množství hodně kvalitního chmele, sklizeň započala již 16. srpna. Přístup do chmelnic byl lokálně vlivem dešťů omezen. Některé chmelnice zůstaly nesklizeny kvůli přebytku chmele na trhu. Výnosy brambor, kukuřice a cukrovky byly vysoce nadprůměrné ve velmi dobré kvalitě.

Velmi suchý podzim roku 2011 se negativně projevil na pozdě setých plochách ozimů. Srážky a neobvykle teplé počasí na počátku prosince nepříznivý stav těchto porostů napravil. Lokálním problémem se stalo i silné přerůstání řepky ozimé. Průběh podzimního počasí plně vyhovoval hrabošům.

V roce 2011 teplotně podnormální byly měsíce únor, červenec, říjen a listopad. Srážkově nadnormální byly pouze měsíce leden, červen, červenec a říjen.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

OBILNINY

Výrazné teplotní výkyvy mezi nočními a denními teplotami společně s nedostatkem vláhy způsobily, že celkový stav porostů po zimě nebyl optimální. V místech s dlouhotrvající sněhovou pokrývkou či s pokrytím ledem došlo k částečnému, místy úplnému zničení rostlin. Procento zaorávek bylo přesto minimální. Optimální podmínky provázelo setí jařin. Vzhledem k vysokým denním teplotám a nedostatku srážek se protahovalo vzcházení později setých jařin. U ozimů zdroje listových chorob většinou zůstaly na odumřelých listech, na zelených listech se choroby objevovaly jen slabě. Ozimé ječmeny prodělávaly pomalý růst, ale rychlý vývoj. Květnové mrazy se na zdravotním stavu obilnin projevily minimálně. Sucho následované dešti v polovině června ovlivňovalo vývoj a stav porostů až do období sklizně. Dozrávání porostů bylo nerovnoměrné. Bylo odvislé od množství dešťových srážek. Na Kutnohorsku došlo lokálně k polehnutí porostů následkem prudkých dešťů. Sklizeň začala dříve, ale prudká změna počasí v červenci oddálila termín ukončení. Problémem se stal nárůst houbových chorob v klasech a pokles kvality sklízeného zrna. Teplý a suchý podzim umožnil setí ozimů i v pozdních termínech. Velmi suchý listopad způsobil horší vzcházení těchto porostů. V okresu Kutná Hora (Kobylnice, Bernardov) došlo v k zasychání rostlin ozimé pšenice vlivem sucha. Podzimní zaorávky se neprováděly.

V oblasti bylo celkem provedeno 203 pozorování v porostech na výskyty virových zakrslostí. V porostech podezřelých z výskytů virových zakrslostí bylo v oblasti odebráno celkem 31 vzorků v porostech ozimů. Na jaře 19 vzorků, v podzimním období 12 vzorků. Výskyt virových zakrslostí byl laboratorně potvrzen u 10 vzorků (32 %). Z pozitivních vzorků bylo 9 vzorků (90 %) infikováno **virem zakrslosti pšenice (WDV)**, 1 vzorek (10 %) infikován **virem žluté zakrslosti ječmene (BYDV)**. Mimo odebraných vzorků bylo 155 pozorování (90 %) s negativním výsledkem, u 13 pozorování (8 %) zjištěn slabý a u 4 (2 %) pozorování zjištěn střední výskyt.

Okresy a katastry s laboratorně ověřenými výskyty virových zakrslostí obilnin:

a) jaro 2011

WDV –Mladá Boleslav (Týnec u Dobrovice), Kladno (Libochovičky), Příbram (Volenice u Březnice).

BYDV – Příbram (Vysoká Pec u Bohutína).

b) podzim 2011

WDV – Kladno (Třebusice), Kutná Hora (Rohozec), Mělník (Byšice, Dřísy), Příbram (Volenice u Březnice), Rakovník (Mšec).

Výskyt **kříska polního (*Psammotettix alienus*)** byl na jaře 2011 zjišťován na 28 porostech obilnin, přičemž slabý výskyt byl zjištěn na 4 porostech, střední výskyt zjištěn na 1 porostu. Všechny výskyty byly zjištěny v okresu Kladno. Od srpna do konce roku 2011 bylo v rezervoárech virových zakrslostí obilnin a v novém osevu ozimých obilnin provedeno sledování na 36 porostech, přičemž slabý výskyt kříska byl zaznamenán na 7 sledovaných porostech, střední výskyt na 2 porostech a silný výskyt na 8 porostech.

Okresy a katastry s výskytem kříska polního:

a) Jaro 2011

Kladno (Kačice, Tuchlovice, Lisovice).

b) Podzim 2011 (rezervoáry a nový osev)

Kladno (Bratronice u Kladna, Hořešovice, Kačice, Kamenné Žehrovice, Kyšice, Miletice u Velvar, Pchery, Smečno, Šlapanice v Čechách) Kutná Hora (Kobylnice, Nové Dvory) Mělník (Dřísy), Rakovník (Mšec, Hředle, Milostín, Sýkořice,).

PŠENICE OZIMÁ

V jarním období po odtátí sněhu byly zaznamenány lokálně silné výskyty **růžové sněžné plísňovitosti obilnin (*Monographella nivalis*)** na jihu okresu Kladno. Nejvíce byly poškozeny porosty ve vyšší vývojové fázi (RF 23-25), kdy bylo lokálně napadeno až 50% rostlin. Šlo převážně o porosty, které byly pod trvalou sněhovou přikrývkou. Střední lokální výskyty byly pozorovány v bramborářské oblasti okresu Kutná Hora.

V jarním období byly zaznamenány pouze slabé výskyty **chorob pat stébel (lemované stébelné skvrnitosti pšenice – *Rhizoctonia cerealis*, stéblolamu pšenice – *Oculimacula yallundae*, obecné krčkové a kořenové hniloby pšenice – *Gibberella* spp.)** Střední výskyt byl zaznamenán v letním období pouze v okresu Příbram (Vysoká Pec u Příbramě, 7.7.). Ostatní sledované výskyty v letním období v oblasti dosahovaly pouze slabých hodnot.

První výskyty **padlí pšenice (*Blumeria graminis*)** byly zjištěny v polovině února lokálně na Kladensku (Hopšovice, 15.2.). Šíření choroby bylo pozorováno od poloviny března. Jednalo se o lokality Černuc, Kačice a Šlapanice (15.3.) v okresu Kladno. Na Mělnicku o lokalitu Olovnice. Na začátku dubna byly zjištěny lokálně první slabé výskyty na obvodech Příbram a Kutná Hora na starších listech, od konce dubna slabé výskyty byly již zjištěny ve všech obvodech oblasti na starých listech. Od května pozorován narůst výskytů na Kladensku v katastrech Královice a Šlapanice, kde se choroba vyskytovala výhradně na bázích rostlin, a také na Příbramsku, kde choroba postupovala do vyšších listových pater. V katastrech Bubovice a Vysoká Pec byly zaznamenány střední výskyty. V polovině května se střední výskyty rozšiřují i na okres Beroun a šíří se po okresu Kladno. První výskyty v klasech byly pozorovány v okresu Příbram (Bubovice, 17.6.) a Kutná Hora (Hlízov, Miskovice, Nové Dvory, Suchdol, Svatá Kateřina a Svatý Mikuláš, 13.6.). První střední výskyty v klasech byly pozorovány následně opět v okresu Příbram (Bubovice, Vysoká Pec, 23.6.). Na konci června vlivem vysokých teplot dochází k zasychání choroby v klasech, pouze lokálně se v dosud zelených klasech objevují slabé výskyty této choroby v okresu Kladno (Drnek, 7.7.). První slabé podzimní výskyty byly zjištěny v okresech Kladno (Honice, 8.11., Hostouň, Třebusice, 10.11., Smečno, 14.11.), Kutná Hora (Církvice, Mezholezy, Miletice, Miskovice, Polánka, Rohozec, Žandov, 9.12.) a Mělník (Olovnice, 10.11.).

Na počátku března se objevily první slabé výskyty pyknid **tečkované listové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*)** na spodních, dosud zelených listech v okresu Kladeno, lokálně v katastrech Bratronice, Hopšovice, Jarpice, Kačice, Šlapanice (8.3.) a v okresu Mělník (Olovnice, 8.3.). Na počátku května v obvodu Kladno se stala nejrozšířenější chorobou na spodních zelených listech. Výskyty byly však pouze slabé. V poslední dekádě května první výskyty pozorovány v okresu Příbram (Bubovice, Kosova Hora, Vysoká Pec, 20.5.). První slabé výskyty na horních listech F a F1 pozorovány v okresu

Příbram (Bubovice u Březnice, 2.6.). První střední výskyt pozorován na listech při kontrole zaplevelení v okresu Praha-západ (Úhonice, 24.6.). Na počátku července byl zjištěn výskyt už také na praporcových listech v okresu Beroun (7.7.) a v okresu Kladno (Zvoleněves, Zlonice, 7.7.). Ke slabému přechodu choroby do klasů došlo v okresu Kladno (Zvoleněves, 7.7.). Střední výskyt na listech F1 a F2 následně pozorován v okresu Beroun (Chyňava, Lhotka, Železná, 13.7.). První podzimní slabý výskyt byl zjištěn v okresu Kladno (Hostouň, 10.11.) na dříve setém porostu.

První slabé výskyty pyknid **tečkované plevové a listové skvrnitosti pšenice (*Phaeosphaeria nodorum*)** byly pozorovány na počátku dubna (8.4.) na spodních listech na Kladensku, lokálně v katastrech Bratronice, Jarpice, Kačice, Šlapanice a v okresu Mělník (Olovnice, 8.4.). První výskyt na horních listech F a F1 byl pozorován v okresu Příbram (Bubovice, 23.6.).

V poslední dekádě dubna v obvodu Beroun (Lhotka u Lochovic, Lážovice, 27.4.) a Kladno (Zlonice, 27.4.) zjištěny první výskyty **světle hnědé skvrnitosti pšenice (*Pyrenophora tritici-repentis*)**. První střední výskyty byly pozorovány v okresu Kladno (Pozdeň, 10.5., Třebíz, 21.6.),, V okresu Kladno bylo zaznamenáno i plošné šíření v porostech ve slabých výskytech. První výskyt pozorován v okresu Příbram (Bubovice u Březnice, 27.5.). V okresu Příbram (Bubovice u Březnice, 2.6.) a Kladno (Zvoleněves, 7.7.) zjištěny slabé výskyt na horních listech porostů pšenice ozimé.

Na počátku června v okresu Příbram (Sedlčany, 8.6.) a Beroun (Hýskov, Chyňava, Lhotka, Železná, 8.6.) pozorovány v klasech první slabé výskyty **růžovění klasů pšenice (*Fusarium* spp.)**. Další slabé výskyty zjištěny v okresu Kladno (Podlešín, Šlapanice, 14.6., Kačice, Tuchlovice, 16.6.) a Beroun (Stašov, Zdice, 17.6.). V okresech Kladno (Kladensko, 21.6.), Beroun (Hlásná Třebaň, Chyňava, Lhotka, Železná, 22.6., Stašov, Zdice, 23.6.) a v okresu Příbram (Bubovice, 23.6.) pozorovány pouze nové slabé výskyty. Hodnoty výskytů při pozorování v oblasti dosahovaly pouze slabých hodnot.

Na počátku července zjištěn první slabý výskyt **hnědé rzivosti pšenice *(Puccinia persistens subsp. triticina)*** na listech pšenice ozimé v okresech Beroun (Chyňava, 7.7., Zadní Třebaň, 9.7.) a Kladno (Drnek, Zlonice, 7.7.). Na Příbramsku později, (Bubovice, 11.7.). Další slabé výskyty pozorovány v okresu Beroun (Libečov, Chyňava, 13.7.). Na nových osevech v podzimním období byly první slabé výskyty pozorovány na listech v okresu Kladno (Smečno, 20.10., Honice, 8.11., Hostouň, 10.11.).

První výskyt **černí obilnin (*Cladosporium* spp., *Alternaria* spp.)** v klasech pozorován v okresu Kladno (Podlešín, Šlapanice, 14.6., Kačice, Tuchlovice, 16.6.). V okresu Kladno bylo následně pozorováno plošné šíření ve slabých výskytech. První výskyty byly zaznamenány na některých lokalitách v okresu Kutná Hora (Miskovice, Mezholezy, 7.7.). V porostech zjištěny pouze slabé výskyty. Plošné rozšíření po neposečených porostech nastalo při neustále se oddalující sklizni vlivem počasí. Poslední zbytky neposečených porostů v druhé polovině srpna byly již lokálně napadeny až silnými výskyty.

V době mléčné zralosti bylo v oblasti pozorováno **černání kořenů a báze stébel obilnin (*Gaeumannomyces graminis*)** pouze ve slabých výskytech.

V rámci průzkumu **snětivostí pšenice (*Tilletia* spp.)** bylo z porostů na pozorovacích bodech a dalších náhodně zvolených porostů pšenice ozimé odebráno celkem 49 vzorků, z nichž bylo 22 vzorků (45 %) pozitivních na výskyt původců snětivostí. Na původce mazlavé snětivosti pšenice *Tilletia caries* připadal podíl 81,8 % z pozitivních vzorků, na původce zakrslé snětivosti pšenice *T. controversa* připadal podíl 18,2 %. Směsné infekce *T. caries* + *T. controversa*, *T. caries* + *T. laevis, T. caries* + *T. controversa* + *T. laevis* a samostatný výskyt *T. laevis* nebyl v odebraných vzorcích zjištěn.

Okresy a katastry s laboratorně ověřenými výskyty původců snětivostí pšenice ozimé:

a) ***Tilletia caries*** – Benešov (Kozmice u Benešova), Beroun (Lhotka u Berouna, Mezouň), Příbram (Kosova Hora, Ostrov u Ouběnic, Pňovice pod Třemšínem, Starosedlský Hrádek, Rybníky, Tisová u Bohutína), Kutná Hora (Hlízov, Horka nad Sázavou, Košice u Nepoměřic, Mitrov u Uhlířských Janovic, Zruč nad Sázavou, Smrk u Úžic), Praha-západ (Tursko).

b) ***Tilletia controversa*** – Kladno (Kačice), Příbram (Třebsko, Vysoká u Příbramě).

V měsíci červnu v okresu Beroun (Chyňava, Lhotka, 16.6.) pozorováno slabé poškození klasů **kněžicemi (Eurygaster, Aelia)**.

V okresu Kutná Hora v polovině května (Suchdol, Miskovice, 16.5.) a Příbram (Bubovice, Vysoká Pec, 16.5) pozorovány první slabé výskyty jedinců **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*).** Další slabé výskyty pozorovány i na Kolínsku a Čáslavsku. V druhé polovině května pozorován výskyt na listech v okrese Beroun (Stašov). První výskyty kolonií pozorovány v okresu Kladno (Šlapanice, 27.5., Pchery, 2.6.). Střední výskyty v klasech byly pozorovány v okresu Příbram (Přední Poříčí, Březnicko, 23.6.). V okresech Kladno (Šlapanice, 27.5.) a Kutná Hora (Hlízov, Miskovice, Nové Dvory, Suchdol a Svatý Mikuláš, 25.5.) nalezeny na listech první malé kolonie **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)**. Následovaly první výskyty v okresech Beroun (Chyňava, Lhotka, Železná, 2.6.), Kladno (Pchery, 2.6.) a Kutná Hora (plošně, 2.6.). Na listech i v klasech byly pozorovány plošně pouze slabé výskyty. Výskyty kyjatky travní na listech a **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)** v klasech dosahovaly v oblasti pouze slabých hodnot.

Na počátku dubna v obvodu Kladno v katastrech Hvězda a Přelíc (5.4.) docházelo v ojedinělých výskytech k vadnutí středního listu mladých rostlinek. Poškození bylo způsobeno bílou lesklou larvou **bzunky ječné (*Oscinella frit*).** Při podzimním pozorování v okresu Kladno (Smečno, 29.9.) byly zjištěny slabé příznaky napadení. Střední výskyt larev byl sledován v okresu Mladá Boleslav (Zdětín, 18.10.) na poli o výměře 20 ha.

V porostech se v první polovině května nejdříve v okresu Kladno a Praha, následně v okresu Beroun objevily v listech první miny způsobené housenkami **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*).** Plošný slabý výskyt min byl pozorován v okresu Kladno (19.5.). První výskyt housenek v klasech byl pozorován v okresu Mladá Boleslav (Plužná, 2.6.). Následně byl pozorován plošný výskyt v klasech v okresu Kladno (Tuchlovice, Kačice, 7.6.), Rakovník (Ruda, Panoší Újezd, 8,6.). Silný výskyt housenek v klasech byl pozorován v okresu Praha-východ (Mečeříž, 21.6.).

V okresu Mladá Boleslav (Sukorady, 21.6.) byl pozorován střední výskyt **stébelnatky obilní (*Ochsenheimeria taurella*)**.

Na Příbramsku 11.4. byly všeobecně zjištěny první slabé výskyty brouků a poškození požerky od **kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*)** a **kohoutka černého (*Oulema melanopus*)**. Slabé výskyty brouků byly zaznamenány od druhé dekády dubna plošně v oblasti, včetně poškození rostlin požerky. První výskyty vajíček pozorovány v západní části oblasti (Beroun, Kladno, Praha) na počátku května (4.5.). První výskyt larev zjištěn ve druhé dekádě května v okresu Kladno (Vransko, Zlonicko, 10.5.). V poslední dekádě května larvy zjištěny ve slabých výskytech plošně po celé oblasti. V porostech v okresu Příbram (27.5.) bylo zjištěno více než 50% vylíhlých larev.

V jarním období lokálně střední až silné výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** byly sledovány na okrajích pozemků, na mezích a příkopech okolo cest na okrese Kladno na Vransku (150 ha), na Zlonicku (180 ha), dále na okrese Mladá Boleslav na Chotětovsku (80ha). Na okrese Beroun byl střední výskyt na Lochovicku. Na okrese Kolín byl pozorován lokálně střední až plošný výskyt v katastrech Cerhenice, Červený Hrádek, Chotouchov, Chrášťany, Jelčany, Kořenice, Křečhoř, Plaňany, Pučery, Ratboř, Štítary a Velim, na okrese Kutná Hora v katastrech, Bylany Bykáň, Lomec, Křesetice a Poličany. Zpráva o výskytu a nebezpečí poškození porostů byla předána 18.3. zemědělcům na okresech Kolín a Kutná Hora. Probíhala ochrana. Další lokálně střední až silné výskyty na počátku dubna byly pozorovány v oblasti Kladenska v katastrálních územích Budihostice, Dolní Kamenice a Miletice, celkově na 300 ha. Na Kolínsku zjištěny další střední výskyty v následujících katastrálních území: Bečváry, Chotouchov, Chotutice, Jelčany, Klučov, Kořenice, Křečhoř, Kšely, Liblice, Limuzy, Lstiboř, Nová Ves II, Radim, Rostoklaty, Skramníky, Žhery, Toušice, Tuchoraz. Při podzimním průzkumu byl jeho silný výskyt zaznamenán v okresu Mladá Boleslav (Kluky, Skalsko, 11.11.) a Kolín (Žabonosy). Na uvedených lokalitách byla provedena aplikace rodenticidu. Střední výskyt byl zjištěn v okresu Kolín (Zibohlavy, Vrbčany). V porostech nově osetých ozimů v oblasti byl výskyt hraboše polního většinou

slabý nebo žádný. V okresu Příbram (Březnice, Příbram, 17.6.) pozorováno slabé poškození rostlin okusem na okrajích pozemků.

V podzimním období se lokálně na polích objevily hromádky půdy způsobené činností **krtka obecného (*Talpa europaea*)**. Pozorováno v okresu Kladno (Bratronice, Kačice, Kladno, Srby, Velká Dobrá, 8.12.) a v okresu Beroun (Králův Dvůr. 9.12.).

JEČMEN OZIMÝ

První jarní výskyty **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** byly sledovány dne 15.3. na Berounsku (Chyňava). Střední výskyty byly sledovány v poslední dekádě března (25.3.) na nejstarších listech rostlin na Příbramsku. Až v květnu byly nalezeny na listech první příznaky napadení v okresu Kladno (Kačice 10.5.). Při následných pozorování v oblasti zjištěny jen slabé výskyty na spodních patrech rostlin, pouze lokálně v okresu Kladno (Kačice, 31.5.) vystoupila choroba na horní listy (F, F1) rostlin. Na podzim v okresu Beroun (Chyňava, 2.11., Králův Dvůr, 7.12.) zaznamenán střední výskyt napadení, v okresu Kladno (Honice, 8.11.) a Příbram (Kosova Hora, 1.12.) nalezeny první příznaky výskytu choroby.

Po odtátí sněhu (8.3.) byly pozorovány lokálně silné výskyty **růžové sněžné plísňovitosti obilnin (*Monographella nivalis*)** na jihu okresu Kladno. Lokálně bylo napadeno až 80% rostlin. Střední výskyty byly následně pozorovány v bramborářské oblasti obvodu Kutná Hora.

Na Příbramsku (Volenice) pozorovány dne 14.3. první slabé výskyty **síťovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)**. Při následném pozorování (25.3.) zjištěny lokálně střední výskyty. Ve druhé dekádě dubna na Příbramsku pozorován vzestup choroby na horní listy ve slabých výskytech. První slabé výskyty pozorovány též na Kladensku (Kačice, 20.4.). Od počátku května byla choroba pozorována na listech pouze ve slabých výskytech již plošně po celé oblasti. Na podzim byly pozorovány na listech až střední výskyty v okresu Beroun (Králův Dvůr, 14.11., Chyňava, 21.11.) a první slabé výskyty v okresu Kladno (Kačice, 20.10.) .

První slabé výskyty **padlí ječmene (*Blumeria graminis*)** byly zjištěny na Kladensku (Třebušice, Kačice, 8.3.) a Berounsku (Stašov, 15.3.). Na počátku dubna v okresu Příbram (Volenice, 5.4.) a v okresu Beroun (Lážovice, 8.4.) byl zjištěn již střední výskyt. Slabé výskyty byly zjištěny již ve všech obvodech oblasti. Nové střední výskyty na počátku května pozorovány v okresu Příbram (Volenice u Březnice, Vysoká Pec u Bohutína), kde byl zjištěn postup choroby do vyšších pater rostlin. Od poslední dekády května byly střední výskyty pozorovány v okresu Beroun (Zdice, Hředle, 20.5.) na spodních patrech rostlin. Silný výskyt padlí pozorován v okresu Příbram (Vysoká Pec, 10.6.) na spodním patře rostlin. Při podzimním pozorování v okresu Kladno (Kačice, 8.12.) a Rakovník (Mšec, 8.11.) zjištěn silný výskyt padlí na spodních listech rostlin. V okresu Kutná Hora (Kobylnice, Mezholezy, Miskovice, Svatý Mikuláš, 14.10.) byly zjištěny první slabé výskyty choroby.

První výskyt **prašné snětivosti ječmene (*Ustilago tritici* f.sp. *hordei*)** pozorován v okresech Kladno (Klobuky v Čechách, 27.5.), Příbram (Volenice, 27.5.) a Beroun (Hýskov, 2.6.).

První příznaky napadení klasů **růžověním klasů ječmene (*Fusarium* spp.)** pozorovány v okresech Kladno (Kačice, Tuchlovice, 7.6.) a Příbram (Březnice, 10.6.). Další následné slabé výskyty napadení klasů pozorovány plošně v oblasti.

Slabé výskyty **černí obilnin (*Cladosporium* spp., *Alternaria* spp.)**. v klasech pozorovány v okresu Kladno (Lotouš, 21.6.). Z důvodu prodloužení termínu sklizně se na odumřelých rostlinách druhotně objevovaly černě až v silných výskytech plošně v oblasti.

První slabé výskyty **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** v porostech pozorovány v okresu Příbram (Vysoká Pec, 16.5.), Beroun (Hýskov, 8.6.). Dále pozorovány v oblasti pouze slabé výskyty.

První kolonie **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)** nalezeny na listech v okresu Beroun (Hýskov, 1.6., Zdice, 2.6.). Následně byly pozorovány v oblasti pouze slabé výskyty. Výskyty **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)** v klasech dosahovaly v oblasti také pouze slabých hodnot.

První výskyt housenek **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** v klasech byl pozorován v okresu Kladno (Tuchlovice, Kačice, 7.6). Dále bylo pozorováno v oblasti pouze zanedbatelné poškození klasů.

První dospělci **dřepčíka obilního (*Phyllotreta vittula*)** byli za slunečných dnů pozorováni ve slabých výskytech v porostech okresu Kladno na počátku poslední dekády dubna.

Na Berounsku (Zdice, 8.4.) zjištěny první slabé výskyty brouků a poškození listů požerky od **kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*)** a **kohoutka černého (*Oulema melanopus*)**. Od počátku třetí dekády byli zjištěni dospělci plošně v celé oblasti ve slabých výskytech. První výskyty vajíček kohoutků zjištěny 26.4. v okresu Příbram (Volenice). Plošné výskyty vajíček pozorovány od počátku května. Vajíčka a larvy pozorovány v oblasti od poloviny května ve slabých výskytech. Od třetí dekády května plošně v oblasti pozorováno více než 50% vylíhlých larev.

V okresu Příbram (Březnice, Příbram, 17.6.) pozorováno ojedinělé slabé poškození rostlin okusem **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** na okrajích pozemků. Při podzimním pozorování v ozimém ječmeni nedošlo k přemnožení hraboše. V oblasti byly pozorovány pouze slabé výskyty škůdce.

JEČMEN JARNÍ

Od poloviny dubna se na vzcházejících rostlinách v obvodu Kladenska (Kačice, 20.4.) objevovaly první příznaky napadení **síťovitou a okrouhlou skvrnitostí ječmene (*Pyrenophora teres*).** Jednalo se o primární infekci z osiva. Od počátku května byl již silný výskyt choroby pozorován v okresu Nymburk (Polabec, 5.5.). Od druhé dekády května sledován střední výskyt v okresu Kladno (Slánsko, 10.5.) a Příbram (Kozičín, 9.5.). Další šíření středních výskytů pozorováno v okresu Kladno (Pchery, Přelíc, 19.5., Tuřany 27.5.), v okresu Příbram na některých neošetřených porostech. Slabé napadení pak pozorováno v celé oblasti. Na počátku června pozorován silný výskyt také v okresu Kladno (Kačice, Smečno, 2.6.), Rakovník (Jesenice, 2.6.), další střední výskyt v okresu Příbram (Březnice, 2.6., Příbram, 17.6.). Slabé výskyty jsou lokálně pozorovány na některých neošetřených porostech. Od druhé dekády června pozorován silný výskyt v okresu Příbram (Kozičín, 10.6.). Od druhé poloviny června v okresu Beroun (Hýskov, Chyňava, Libečov, 22.6.) pozorovány střední výskyty. Od července došlo v okresu Beroun i k šíření choroby ve slabých výskytech na praporcové listy.

Na obvodu Kladno (Kačice, 20.4.) pozorovány od konce dubna na již odnožených rostlinách první slabé příznaky napadení **padlím ječmene (*Blumeria graminis*)**. V květnu již lokálně pozorováno slabé napadení na rostlinách po celé oblasti. Následně byly střední výskyty sledovány v okresu Kladno (Pchery, Přelíc, 19.5., Tuřany, 27.5.). Od počátku června střední výskyt sledován i v okresu Beroun (Otmíče, 2.6.).

V okresu Příbram (Bubovice u Březnice 9.5.) pozorovány na listech první příznaky napadení **spálou ječmene *(Rhynchosporium secalis).***

V okresu Kladno (Vrbičany, 14.6.) pozorován první slabý výskyt **pruhovitosti ječmene (*Pyrenophora graminea*)**. Choroba nadále při pozorování zjišťována pouze ve slabých výskytech.

První slabé výskyty napadení klasů **růžověním klasů ječmene (*Fusarium* spp.)** pozorovány v okresu Kladno (Hřebeč, Přelíc, Třebíz, 21.6.) a Příbram (Bubovice, 23.6.). Choroba při pozorování zjištěna pouze ve slabých výskytech.

První slabý výskyt **ramuláriové skvrnitosti *(Ramularia collo-cygni)*** zjištěn v okresu Příbram (Bubovice u Březnice**,** 28.6.). Choroba lokálně způsobovala předčasně dozrávání porostů.

První všeobecné výskyty **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)** pozorovány v okresech Kutná Hora (Hlízov, Miskovice, Nové Dvory, Poličany, Suchdol a Svatý Mikuláš, 25.5.) a Příbram (Březnice, 27.5.). Na počátku června byly všeobecné slabé výskyty pozorovány v okresech Kutná Hora (plošně, 2.6.) a Beroun (Otmíče, 2.6.).

Od druhé dekády června na listech i v klasech plošně pozorovány slabé výskyty mšic **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*), kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*) a mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** v celé oblasti.

V okresu Kladno (Skůry, Pchery, 19.5.) byl zjištěn výskyt min v listech s housenkami **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)**. První výskyt housenek v klasech byl pozorován v okresu Kladno (Kačice, Tuchlovice, 8.6) a Rakovník (Pavlíkov, 8.6.).

Na počátku dubna se na rostlinách objevily požerky od **dřepčíka obilního (*Phyllotreta vittula*)** ve slabých výskytech v okresu Kladno (Byseň, 8.4.).

Od konce dubna v okresu Kutná Hora (Suchdol, Miskovice) zjištěny první slabé výskyty brouků **kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*)** a **kohoutka černého (*Oulema melanopus*).** První vajíčka zjištěna v první dekádě května v okresech Kladno a Beroun. Vše v slabých výskytech. V okresech Kladno (Vraný, 10.5.) a Beroun (Stašov, 13.5.) zjištěny první larvy. Plošně larvy zjištěny v okresu Kladno (19.5.). Od konce května zjištěny vajíčka i larvy plošně po celé oblasti.

Byl pozorován neobvyklý výskyt **pelyňku černobýlu (*Artemisia vulgaris*)** v obvodu Mladá Boleslav v katastru Plužná v porostu založeném po cukrovce.

KUKUŘICE

Květnové ranní mrazíky porosty nepoškodily. Lokálně kukuřice reagovala na chlad zežloutnutím listů u již vzešlých porostů a dočasným zpožděním vývoje. Na konci května se začal projevovat nedostatek srážek. Do počátku července byly sledované porosty bez chorob a škůdců. Většina škodlivých organizmů se projevila pouze v podobě slabých výskytů. Sklizeň se vyznačovala velkým množstvím hmoty. V oblasti se kromě netransgenní kukuřice pěstovala na 633 hektarech také geneticky modifikovaná kukuřice.

V okresu Mladá Boleslav (Plužná, 22.7.) byl zjištěn první výskyt **obecné snětivosti kukuřice *(Ustilago maydis*)**. V průběhu následných probíhajících pozorování byly v oblasti zjištěny pouze slabé výskyty. Před sklizní v okresu Beroun (Chyňavsko, Mořinsko, 19.9.) byly v porostech zaznamenány střední výskyty. Na ještě nesklizených porostech v oblasti pozorovány všeobecně pouze slabé výskyty.

První příznaky napadení **fuzariózami kukuřice (*Fusarium* spp.)** se objevily v okresu Kladno (Třebusice, Zlonice, 9.8.) na bázích listů u palic. Následovalo všeobecné rozšíření příznaků napadení v okresu Kladno, částečně v okresu Beroun. V okresu Kladno byl během sklizně zjištěn střední výskyt napadení palic (Kačice, 27.9.). Ostatní výskyty na sledovaných pozemcích v oblasti dosahovaly jen slabých hodnot.

V teplejších částech okresu Kladno (Slánsko, Zlonicko, 7.7.) byli v porostech pozorováni dospělci **zavíječe kukuřičného *(Ostrinia nubilalis)***. Od poloviny července byli dospělci pozorováni plošně v oblasti ve slabých výskytech. V oblasti byl škůdce sledován také v porostech s geneticky modifikovanou kukuřicí. V porostech s Bt kukuřicí bylo provedeno 30 pozorování (včetně obsevů) s negativním výsledkem.

V oblasti byly ve druhé dekádě července zaznamenány první záchyty **bázlivce kukuřičného *(Diabrotica virgifera)*** ve feromonových lapácích. Sledování výskytu tohoto nepůvodního škůdce (včetně případných opatření) bylo rozdílné dle zařazení okresů do předem vymezených zón. První zóna, tzv. oblast kontinuálního šíření, zahrnovala celou Moravu a několik sousedících okresů. Do zóny kontinuálního šíření byl v naší oblasti zařazen pouze okres Kutná Hora. Do druhé zóny, tzv. nárazníkové, byly z naší oblasti zařazeny okresy Benešov, Kolín, Nymburk, Praha hl.m., Praha-východ a Praha-západ.

První výskyt dospělců v oblasti kontinuálního šíření byl zjištěn v okresu Kutná Hora dne 12.7. na pozorovacím bodě Svatý Mikuláš. Zde bylo za celé období odchyceno 27 dospělců na maďarském lapáku a 84 dospělců na českém lapáku. Další výskyty byly zjištěny 19.7. ve Zruči nad Sázavou. Celkový počet dosáhl na úroveň 55 odchycených dospělců.

V nárazníkové zóně byl výskyt zjištěn v okresu Benešov - Čakov, 19.7., celkem 4 kusy, Sedmpány, 19.7., celkem 36 kusů, Vrchotovy Janovice, 16.8., pouze 1 kus.

V okresu Kolín - Lošany, 27.7., odchyceny celkem 4 kusy, Křečhoř, 27.7., celkem 5 kusů, Velim, 27.7., celkem 70 kusů, Kutlíře I., 27.7., celkem 7 kusů, Kutlíře II., 9.8., celkem 44 kusů. V okresu Nymburk - Drahelice, 22.7., zaznamenány celkem 3 kusy.

Mimo zóny byl zjištěn výskyt škůdce v okresu Mladá Boleslav – Týnec u Dobrovice, 11.8., celkem 1 kus. Po potvrzení výskytu byla kukuřice sklizena a zpracována v místní bioplynové stanici. Celkem bylo v oblasti během roku 2011 odchyceno ve feromonových lapácích 341 dospělců. Poškození rostlin nebylo pozorováno.

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ

Hrachy pěstované v oblasti zůstaly bez viditelného poškození květnovým mrazem. Vlivem častých dešťů těsně před sklizní docházelo ke klíčení zrna v luscích ještě před posečením porostu.

V okresu Kladno (Lotouš, Pchery, 14.6.) byly na stoncích i listech pozorovány první příznaky **hnědé skvrnitosti hrachu (*Mycosphaerella pinodes*)**.

V polovině června byla na bázích rostlin pozorována **kořenová hniloba a usychání hrachu (*Thanatephorus cucumeris*)** v okresu Kladno (Lotouš, Pchery, 14.6., Pchery, Třebíz, 21.6.).

V poslední dekádě června byl pozorován první výskyt **rzivosti hrachu *(Uromyces pisi)*** v okresu Příbram (Vranovice pod Třemšínem, 27.6.). Choroba se rovněž vyskytovala na rostlinách v okresu Kladno (Lotouš, 8.7.).

V polovině května byly na Berounsku (Neumětely, 20.5.) pozorovány první slabé výskyty imag **kyjatky hrachové (*Acyrthosiphon pisum*)** v porostech. Další slabé výskyty pozorovány v okresech Kladno (Třebíz, 27.5.) a Příbram (Vranovice, 27.5.). Silné výskyty imag tvořících kolonie v porostech byly následně pozorovány v okresu Kladno (Pchery, 2.6.), v okresu Praha-západ (Úholičky 8.6.) a v okresu Beroun (Neumětely 10.6.). Střední výskyt byl pozorován v okresu Příbram (Vranovice, 3.6.).

Na konci května byl v okresu Praha-západ (Úholičky, 24.5.) zjištěn ve feromonovém lapáku první slabý výskyt **obaleče hrachového (*Cydia nigricana*)** v oblasti. Celkem bylo v oblasti provedeno 41 pozorování, z toho bylo celkem 12 pozorování se slabým výskytem. První slabý výskyt byl zjištěn v okresu Praha-západ (Úholičky, 24.5.).

Na Kladensku bylo v polovině dubna (Lotouš, 14.4.) pozorováno slabé poškození okrajů listů broukem **listopasem čárkovaným (*Sitona lineatus*).** Na konci dubna (29.4.) byl v Plužné u Mladé Boleslavi zjištěn silný výskyt brouků. Dále byly v oblasti pozorovány pouze slabé výskyty (Berounsko, Poděbradsko).

BOB OBECNÝ

V první dekádě června byl pozorován výskyt prvních okřídlených jedinců **mšice makové (*Aphis fabae*)** v okresu Kladno (Kačice, 7.6.).

V první dekádě června zjištěny první výskyty **kyjatky hrachové (*Acyrthosiphon pisum*)** v okresu Kladno (Kačice, 13.6.).

Stejně jako u hrachu bylo na Kladensku (Kačice, 20.4.) pozorováno slabé poškození okrajů listů **listopasem čárkovaným (*Sitona lineatus*).**

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ

Rovněž řepka byla po zimě zdecimovaná. Neporušená a zelená zůstala jen srdéčka rostlin. Spodní listy byly vybělené od mrazu a odumřelé. Hlavně porosty s rostlinami se slabým kořenovým systémem byly velice řídké, mezerovité a poškozené po zimním období. Řepky začaly od konce března na většině území rychle přirůstat a zelenat se. Jednalo se rovněž o porosty, které přezimovaly v nízké vývojové fázi. Některé porosty byly mezerovité a také vývojově nevyrovnané.

Ze všech plodin byly řepky nejvíce zaorávány. Na Berounsku došlo v oblasti Hostomic, Mořiny a Zdic k zaorání cca 130 ha nejhorších porostů řepky ozimé ovlivněných již přípravou a setím, a také následně zdecimovaných průběhem zimy.

Na počátku dubna byly mezi jednotlivými porosty značné vývojové rozdíly. Na některých lokalitách se v porostech objevovaly již žluté kvítky, jiné porosty byly malé, přisedlé u země, řídké a mezerovité. Lokálně byly porosty silně zaplevelené.

Po silném květnovém mrazu se v průběhu prvního dne mráz projevil na řepkách jen svěšením květenství. Lokálně mrazy způsobily viditelné deformace a praskliny stonků jednotlivých rostlin v porostech. Květenství se pak v následujících dnech narovnala a rostliny působily zcela normálním dojmem. Celkem v řepkách mráz neškodil, jen lokálně se projevil propadem šešulí. Vlivem vlhčích poměrů před sklizní na počátku července docházelo lokálně ke zmlazování porostů.

Podzimní časně seté porosty jsou většinou dobře zapojené a vyrovnané. Vzhledem k průběhu počasí je část ploch přerostlá. Později seté řepky jsou naopak malé, lokálně mezerovité a vývojově nevyrovnané.

Od počátku března byly pozorovány první výskyty **fomového černání stonku řepky (*Leptosphaeria maculans*)** na Kladensku (Třebichovice, Hopšovice, 8.3.). Další výskyty dosahovaly pouze slabých hodnot. V podzimních porostech v okresu Kladno (Bratronice, 6.9, Kačice 13.9.) a Rakovník (Řevničov, 13.9.) se na spodních listech vzrostlých rostlin již choroba lokálně objevuje ve slabých výskytech.

Na počátku dubna při náhodných průzkumech na Berounsku (Chlustina, Žebrák, 1.4.) byly pozorovány první výskyty **padlí brukvovitých (*Erysiphe cruciferarum*)**. K značnému nárůstu výskytů na listech došlo na všech sledovaných porostech v okresu Příbram a Beroun od počátku července. Většinou se jednalo o silné výskyty. V podzimním období byl zjištěn střední výskyt v okresu Kutná Hora (Jakub, 29.11.). Lokální slabé výskyty pozorovány v okresu Příbram (Bolina, Kosova Hora).

První výskyt **verticiliového vadnutí řepky (*Verticillium* spp.)** pozorován v okresu Příbram (Orlov, 27.5.), v okresu Kladno (Hradečno, Pchery, 2.6.) a Rakovník (Pšovlky, 2.6.) na spodních listech rostlin. Při dalším pozorování bylo sledováno plošné rozšíření slabých výskytů na spodních listech rostlin v okresu Kladno a první slabé výskyty v okresu Beroun (Beroun, Hýskov, Králův Dvůr, 8.6.). V poslední dekádě června došlo k plošnému rozšíření slabých výskytů v oblasti na spodních listech.

Na stoncích byly pozorovány první příznaky poškození **černí řepkovou (*Alternaria brassicae*)** v okresu Kladno (Tuchlovice, 7.6., Knovíz, 14.6., Tuchlovice, 16.6.) a Rakovník (Senomlaty, Panoší Újezd, 8.6.). Všeobecně se počátkem července i na dozrávajících šešulích porostů v okresu Kladno objevily slabé příznaky poškození (8.7.). První výskyty a rozvoj choroby byl zaznamenán i v okresu Beroun (Beroun, Kozolupy, Chyňava, Hýskov, 7.7.).

První slabé výskyty **cylindrosporiózy řepky (*Pyrenopeziza brassicae*)** na šešulích byly pozorovány v okresu Kladno (Tuchlovice, 7.6., Knovíz, 14.6., Tuchlovice, 16.6.). I další slabé výskyty byly zjištěny v okresu Kladno (Hostouň, Hradečno, Studeněves, 21.6.).

První slabý výskyt **hlízenky obecné na řepce (*Sclerotinia sclerotiorum*)** byl pozorován v okresu Příbram (Orlov, 10.6., Bubovice, 17.6.). První střední výskyt byl zjištěn v okresu Příbram (Bubovice u Březnice, Orlov u Příbramě, 7.7.). V druhé dekádě července zjištěny další střední výskyty v katastrech Březnice a Příbram.

V podzimním pozorování byla zjištěna ve slabých výskytech na spodních listech v okresu Kladno (Bratronice 6.9., Pchery 22.9.), Rakovník (Řevničov 13.9.) a Beroun (Hýskov, 26.9.) **plíseň zelná *(Peronospora parasitica)***. Silný výskyt zjištěn v okresu Kladno (Bratronice, 8.12.). Střední výskyt zjištěn v okresech Kladno (Otruby, 29.11.) a Kutná Hora (Jakub, 29.11).

První slabý výskyt **mšice zelné (*Brevicoryne brassicae*)** pozorován v okresu Kutná Hora (Suchdol, 19.5.), další slabé výskyty zjištěny v katastrech Hlízov, Poličany, Miskovice, Nové Dvory dne 25.5.. Další zjištěné výskyty dosahovaly pouze slabých výskytů. V podzimním období na mnoha místech v porostech okresu Kladno (Kačice, Lidice, Šlapanice, Třebíz, Vraný) byly ještě v listopadu nalezeny živé kolonie. Jednotlivé výskyty mšic byly v porostech pozorovány až do 8.12. (Kačice a Běleč). Slabé a ojedinělé výskyty byly také pozorovány v okresech Kutná Hora, Příbram a Nymburk.

Při podzimním pozorování se na listech v okresu Kladno (Kačice 30.8., Bratronice 6.9., Pchery 22.9.) a Rakovník (Řevničov 13.9.) všeobecně objevovaly plošné miny způsobené **vrtalkou zelnou (*Phytomyza rufipes*)**,

První výskyty imag **bejlomorky kapustové *(Dasyneura brassicae)*** byly zaznamenány v obvodech Kutná Hora (26.4.) a Kladno (27.4.). Od počátku května zjištěny střední výskyty imag v okresech Kolín a Kutná Hora (Církvice, Nové Dvory, Rohozec, Suchdol, Svatá Kateřina a Svatý Mikuláš). Slabé výskyty sledovány opět v celé oblasti. První výskyty larev v šešulích byly zjištěny v okresu Beroun (Chlustina, Praskolesy, 19.5.) a Kladno (Bratronice, Drnov, 19.5.). Střední výskyt dospělců byl opět pozorován v okresu Kutná Hora (Suchdol, 20.5.). Střední výskyty larev byly zjištěny v okresu Kutná Hora (Nové Dvory, Suchdol, 24.5.) a první slabé výskyty larev v okresu Příbram (Kosova Hora, 23.5., Bubovice, Orlov, 27.5.). Dále byly už pozorovány pouze slabé výskyty larev.

Na podzim v okresu Beroun (Hýskov, 9.9.) a Příbram jsou porosty poškozeny žírem **dřepčíka olejkového (*Psylliodes chrysocephalus*)**. Jednalo se především o poškozené děložní lístky.

První slabý výskyt **blýskáčka řepkového (*Meligethes aeneus*)** byl zjištěn v okresu Kutná Hora (Suchdol, 14.3.). Od počátku dubna začal do porostů plošný nálet v celé oblasti. Objevoval se pouze na okrajích pozemků v již nakvétajících rostlinách, ale vzhledem k ošetření insekticidy byly výskyty velmi slabé. Na konci dubna v okresu Kutná Hora (Církvice, Nové Dvory, Svatá Kateřina, Svatý Mikuláš a Rohozec, 27.4.) pozorovány střední výskyty škůdce. Na dalších místech oblasti pozorovány pouze slabé výskyty.

Dne 14.3. zaznamenán první slabý výskyt **krytonosce čtyřzubého (*Ceutorhynchus quadridens*)** v okresu Kutná Hora (Suchdol, 14.3.) a Mladá Boleslav (Plužná, 18.3.). Na Kladensku (Studeněves, 23.3.), na Příbramsku (Orlov, Volenice, 1.4.). Na počátku dubna v okresu Mladá Boleslav (Krásná Ves, Dobrovicko) zjištěn již silný výskyt škůdce.

První výskyt **krytonosce řepkového (*Ceutorhynchus napi*)** byl zjištěn na Příbramsku (28.3.), střední výskyt zjištěn v okresu Kolín (Křečhoř, 21.3.), Kutná Hora (Suchdol 31.3.). Od poslední dekády března došlo na Čáslavsku a Českobrodsku plošně k prudkému nárůstu početnosti škůdce. Na počátku dubna v okresu Mladá Boleslav (Krásná Ves, Dobrovicko) zjištěn již silný výskyt škůdce. Všeobecně na celém území oblasti probíhalo ošetření.

První výskyty **krytonosce šešulového (*Ceutorhynchus obstrictus*).** byly zaznamenány v poslední dekádě dubna v okresu Kutná Hora (Suchdol, 18.4., Nové Dvory, Potěhy, 26.4.) a v okresu Kladno (Hradečno, 20.4.) a Rakovník (Řevničov, 20.4.). Od počátku května výskyt imag v okresu Kladno (Hradečno, Nová Ves, 10.5.) lokálně dosahoval středních hodnot. Na počátku června téměř na všech pozorovacích bodech byl zjištěn pouze slabý výskyt imag.

Lokálně střední, místy až silný výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** v polovině března byl evidován na severu okresu Kladno na Slánsku, Velvarsku, Vransku a Zlonicku, dále na okrese Mladá Boleslav na Chotětovsku, na okrese Kolín v katastrech Cerhenice, Červený Hrádek, Chotouchov, Chrášťany, Jelčany, Kořenice, Křečhoř, Plaňany, Pučery, Ratboř, Štítary a Velim. Na okrese Kutná Hora v katastrech Bylany, Bykáň, Křesetice, Lomec a Poličany. Na okresech Beroun a Příbram zjištěna pouze malá ohniska. Proběhla cílená ochrana. Na počátku dubna zjištěny další katastry s lokálně středním až silným výskytem. Zjištěno na obvodu Mladá Boleslav v katastrech Skalsko, Doubravička a Boreč, na obvodu Kolín v katastrech Bečváry, Chotouchov, Chotutice, Jelčany, Klučov, Kořenice, Křečhoř, Kšely, Liblice, Limuzy, Lstiboř, Nová Ves II, Přistoupim, Radim, Rostoklaty, Skramníky, Ţhery, Toušice, Tuchoraz. Při dalším pozorování byly katastry s lokálně středními až silnými výskyty zaznamenány na obvodu Kolín v katastrech Lošany, Lošánky, Kbel, Radovesnice a Polní Voděrady. Proběhla cílená ochrana na 120 ha. V podzimním období v okresu Kolín (Český Brod, Plaňany) zjištěn na 120 ha střední výskyt, v okresu Kladno (Dřetovice, Hospozín, Stehelčeves, 29.9.) zjištěn silný výskyt.

Silný výskyt **slimáčků (Deroceras sp.)** byl zaznamenán na podzim v okresu Mladá Boleslav (Velké Všelisy, 19.9.). Napadeny byly především souvratě. Další výskyty byly ohniskovitě rozmístěny po celém poli. Pět hektarů bylo ošetřeno.

Lokálně byly porosty poškozené od **prasete divokého (*Sus scrofa*)** na okrese Beroun (na Chyňavsku a Hýskovsku).

MÁK SETÝ

Vlivem sucha velmi špatně vzcházel. Porosty byly silně mezerovité a ve velmi rozdílných vývojových fázích. Bylo pozorováno velmi silné zaplevelení porostů. Poškození květnovým mrazem se na rostlinách neprojevilo. V okresu Příbram došlo k zaorání 9 ha z důvodu nepříznivých podmínek.

Na konci května byly v okresu Kladno (Beřovice, 27.5.) nalezeny v porostech ve slabém výskytu rostliny poškozené **helmintosporiovou nekrózou máku (*Pleospora papaveracea*)**. V okresu Beroun (Praskolesy, 29.7., Vráž, 26.7.) bylo poškození pozorováno v poslední dekádě července.

Při červencovém pozorování zjištěna na prohlédnutých porostech v okresu Kladno (Koleč, 13.7.) slabě se vyskytující **plíseň máku *(Peronospora arborescens).***

V poslední dekádě července pozorovány první výskyty **šedé plísňovitosti máku (*Botryotinia fuckeliana*)** v okresu Beroun (Praskolesy, 29.7., Vráž, 26.7.). Při následném průzkumu byly pozorovány již střední výskyty (Vráž, 4.8.).

Od počátku června pozorovány první slabé výskyty **mšice makové (*Aphis fabae*)** v porostech v okresu Beroun (Praskolesy, Tihava, 3.6.). Dále pozorovány pouze slabé výskyty.

V okresu Beroun (Praskolesy, Netolice, 24.6.) zjištěn první slabý výskyt larev **žlabatky stonkové (*Timaspis papaveris*)** ve dřeni stonků.

V druhé dekádě května bylo pozorováno slabé poškození rostlin **krytonoscem kořenovým (*Stenocarus fuliginosus*)** na Berounsku (Kotopeky 10.5.). Proběhlo ošetření spojené se zásahem proti plevelům.

SLUNEČNICE

Na konci května pozorován první slabý výskyt **alternariové skvrnitosti slunečnice (*Alternaria helianthi*)** v okresu Kladno (Smečno, 31.5.).

V okresu Kladno (Hostouň, 21.6.) zjištěny první slabé výskyty napadení **bílou hnilobou slunečnice (*Sclerotinia sclerotiorum*)**.

OKOPANINY

BRAMBOR

V oblasti bylo poškození porostů mrazem pouze lokální. Bylo hlášeno jen lehké poškození 110 ha porostů brambor.

V okresu Kutná Hora (Hlízov, Lišice, Machovice, Svatá Kateřina, Svatý Mikuláš, Volavá Lhota) zjištěny v průběhu vegetace **rozprasky** na hlízách způsobené vlivem nadměrných srážek.

V poslední dekádě května v okresu Příbram (Bubovice, Pavlovice, 23.6.) pozorovány první velmi slabé výskyty **bakteriálního černání stonku a měkké hniloby hlíz bramboru (*Erwinia carotovora*)**. Další výskyt v okresu Příbram (Kotenčice, 1.8.) byl zjištěn na hlízách u odrůdy Impala na vlhkých stanovištích po intenzivních deštích. Střední výskyt byl zjištěn v září v okresu Kutná Hora (Suchdol) na odrůdě Dali. Ostatní zjištěné výskyty v oblasti byly slabé.

V poslední dekádě května byly první slabé výskyty **plísně bramboru (*Phytophthora infestans*)** pozorovány na soukromých zahrádkách v okresu Kutná Hora (Hlízov, Lišice, Rohozec, Svatá Kateřina, Svatý Mikuláš, 24.6.). První výskyt choroby na hlízách zjištěn rovněž v okresu Kutná Hora na soukromých zahrádkách (Hlízov, Lišice, Rohozec, Svatý Mikuláš, Svatá Kateřina, 8.7.). První slabé výskyty choroby byly zjištěny na produkčních plochách v okresu Kutná Hora (Suchdol, 17.7.), a všeobecně také na ostatních plochách sadby i konzumu v okresu. V okresu Příbram (Sedlčansko, 18.7.) zjištěn první výskyt pouze na fungicidně neošetřovaných porostech. Od poloviny července se v souvislosti s průběhem počasí stupňoval infekční tlak choroby. Přesto byly v oblasti zjištěny pouze slabé výskyty

choroby u porostů, které byly pod fungicidní clonou. U drobných pěstitelů (Příbramsko a Benešovsko), zvláště na neošetřovaných plochách, byly již sledovány i silné výskyty této choroby.

V okresu Příbram (Březnicko) byl pozorován slabý výskyt **terčovité skvrnitosti bramboru (*Alternaria solani*)** na listech. Silnější výskyty byly pozorovány hlavně u velmi raných a raných odrůd.

První slabé výskyty **vločkovitosti hlíz bramboru *(Rhizoctonia solani)*** zjištěny na konci června v oblasti Příbramska a Benešovska (27.6.). V roce 2011 byl výskyt této choroby vyšší než v minulých letech.

Na počátku srpna v okresech Příbram (Příbramsko) a Benešov (Benešovsko) zaznamenán slabý výskyt **aktinomycetové obecné strupovitosti bramboru (*Streptomyces scabies*)** na hlízách u velmi raných a raných odrůd. Dále byly pozorovány lokální slabé výskyty v okresu Benešov (Načeradec) a Kutná Hora. Na konci srpna byly sledovány lokální slabé výskyty, a to již všeobecně v okresech Benešov, Kutná Hora a Příbram. Na konci září byl střední lokální výskyt pozorován u odrůdy Jelly v okresu Kutná Hora. Ostatní výskyty v okresech Benešov, Kutná Hora a Příbram zůstaly všeobecně slabé.

V oblasti byl první výskyt brouků **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)** zjištěn v okresu Kutná Hora (Církvice, Nové Dvory, Rohozec, Svatá Kateřina, Svatý Mikuláš, 2.5.). V polovině května byly zjišťovány výskyty plošně po oblasti. V druhé dekádě května byl zjištěn první slabý výskyt vajíček v okresu Poděbrady (Poděbrady 12.5.). Další výskyty vajíček pozorovány od konce května. Střední výskyty dospělců zjištěny v bramborářské oblasti okresu Kutná Hora (Beranov, Lišice, Rohozec, Svatá Kateřina, Svatý Mikuláš, 6.6.). V polovině června zjištěny výskyty larev L2 v okresu Kutná Hora (Beranov, Lišice, Rohozec, Svatá Kateřina, Svatý Mikuláš, 13.6.). Od konce června pozorovány výskyty larev L3 opět v okresu Kutná Hora (Beranov, Lišice, Rohozec, Svatá Kateřina, Svatý Mikuláš, 26.6.). V okresu Příbram (Bubovice, 23.6.) byl pozorován velmi slabý výskyt larev L1, L2. První slabý výskyt letních brouků zjištěn v okresu Kutná Hora (Bernardov, Hlízov, Lišice, Rohozec, Svatý Mikuláš, Svatá Kateřina, 8.7.).

ŘEPA CUKROVKA

V roce 2011 byly zasety plochy cukrovek dříve než obvykle, proto je květnové ranní mrazíky nepoškodily. Lokálně cukrovka reagovala na chlad zežloutnutím listů.

První slabý výskyt **virové žloutenky řepy (*Beet yellows virus*)** pozorován v okresu Kutná Hora (Suchdol, 20.7.). Od září zaznamenána lokálně ve slabých výskytech v okresu Kutná Hora.

První slabý výskyt **cerkosporové listové skvrnitosti řepy (*Cercospora beticola*)** zjištěn v okresu Mladá Boleslav (Plužná, 17.6.). Další slabé příznaky napadení listů pozorovány v okresu Kladno (Zlonice, 9.8., Tuchlovice, 11.8.), kde byly listy poškozeny silněji jen v ohniscích.

Ostatní choroby se také objevily, ale také pouze ve slabých výskytech. Jednalo se o **tečnatku řepnou (*Pleospora betae*)** a **padlí řepy (*Erysiphe betae*)**. V okresu Kladno například v katastrech Tuchlovice, 12.9., Vyšínek, 20.9. a Zlonice 20.9.

První výskyt **mšice makové (*Aphis fabae*)** v oblasti byl v porostu zjištěn v okresu Kutná Hora (Miskovice, Suchdol, 5.5.). V okresu Kladno (Zlonice, 27.5.) pozorována první okřídlená imaga v porostech. V okresu Kutná Hora (Miskovice, Nové Dvory, Poličany, 8.6.) zaznamenány slabé výskyty se základy křídel. Slabé výskyty okřídlené populace mšic pozorovány v okresu Kutná Hora (Miskovice, Nové Dvory, Poličany, 16.6.) a Kladno (Lukov, 14.6., Tuchlovice, 16.6.). Na počátku července zjištěn všeobecný slabý sekundární výskyt v okresu Kutná Hora.

Pozorovány první slabé výskyty **mšice broskvoňové (*Myzus persicae*)** v okresu Kutná Hora (Církvice, 18.5. a Suchdol, 19.5.).

První vajíčka **květilky řepné (*Pegomyia hyoscyami*)** na spodní straně listů byla nalezena v katastru Zlonice u Kladna na počátku května (10.5.). Všeobecný výskyt vajíček pozorován od druhé dekády května v okresu Kladno a Kutná Hora ve slabých výskytech na spodní straně listů. V druhé polovině května vajíčka zjištěna již po celé oblasti. První miny

ve spodních listech nalezeny v okresu Kladno (Zlonice, 27.5.), Kutná Hora (Suchdol, Miskovice, 2.6.).

Lokálně v okresu Kladno (Tuchlovice, Zlonice, 19.5.) pozorovány výkusky způsobené housenkami **osenice polní (*Agrotis segetum*).**

V porostech okresu Kladno (Tuchlovice, 27.4.) ke konci druhé dekády dubna a na začátku května v okresu Kutná Hora zjištěny první slabé výskyty **dřepčíka rdesnového (*Chaetocnema concinna*)** a **dřepčíka řepného (*Chaetocnema tibialis*)**.

První slabý výskyt **rýhonosce řepného (*Bothynedores punctiventris*)** byl pozorován v okresu Kutná Hora (Suchdol, 18.4.).

Silný výskyt **plevelné řepy (*Beta vulgaris)*** byl pozorován na pozemku v okresu Mladá Boleslav (Chotětov, 29.6.). Střední výskyt zjištěn v porostu cukrovky také v okresu Mladá Boleslav (Katusice, 17.6.). Slabé výskyty byly pozorovány plošně na pozemcích v okresu Kutná Hora. Zde byly rostliny mechanicky odstraňovány.

V průběhu srpna bylo plošně v okresu Kutná Hora zaznamenáno silné druhotné zaplevelení porostů vlivem častých dešťových srážek.

PÍCNINY

JETEL LUČNÍ, VOJTĚŠKA SETÁ

V jarním období byl zjištěn střední výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** v okrese Beroun (Lhotka u Berouna, 15.3.) Kladno (Žilina, 29.3.) a Kutná Hora (Suchdol, 4.4.). Silný výskyt byl zjištěn v okresu Mladá Boleslav (Březinka pod Bezdězem, 10.3.), Kladno (Jarpice, 23.3., Hořešovice, 5.4. Kokovice, 5.4.), a Beroun (Chyňava, 25.3.). V podzimním období pozorován střední výskyt v okresu Kladno (Jarpice, 20.9., Poštovice, 29.9.,Vraný, 31.10, Třebíz, 29.11.), Rakovník (Mutějovice, 27.9.), Beroun (Chyňava, 6.10.) a Příbram (Pročevily, 10.10.).

PASTVINY, LOUKY, TTP

V jarním období byl zjištěn silný výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** v okresu Příbram (Orlov, 25.3., Bezděkov pod Třemšínem, 28.3.). Při letních a podzimních odpočtech nebyl pozorován žádný silný výskyt.

V podzimním období se lokálně na loukách v okresu Beroun (Stašov) objevily hromádky půdy (krtince) způsobené aktivní činností **krtka obecného (*Talpa europaea*)**.

CHMEL

CHMEL OTÁČIVÝ

Ve středočeské oblasti bylo na Rakovnicku zavedeno přibližně 1400 ha chmelnic z celkem 1750 ha plodných chmelnic. Z tohoto množství zavedených chmelnic padlo před sklizní celkem 130 ha. Přesto ještě část sklizňových ploch nebyla sklízena z důvodu vysokého výnosu a kvality chmele. Výnos se pohyboval okolo 1,5 tuny z hektaru. Sklizeň v oblasti započala 16. srpna.

Od počátku května byly v okresu Rakovník (Hořesedly, 6.5.) nalezeny první výhony poškozené **plísní chmele (*Pseudoperonospora humuli*)**. Tyto výhony se již při zavádění odstraňovaly. V okresu Rakovník a Kladno (např. Zlonice, 19.5.) probíhala intenzivní ochrana. Od druhé dekády června byl v okresu Rakovník (Zlonice, 14.6.) pozorován silný výskyt plísně, a to i přes opakované ošetření. Na počátku července došlo u silně napadených listů a výhonů v okresu Kladno (Zlonice, 7.7.) až k jejich odumírání. Od počátku srpna byly v okresu Rakovník (Pochválov, 9.8.) a Kladno (Zlonice,16.8.) pozorovány první slabé výskyty v hlávkách. Lokálně byly silně napadeny jednotlivé rostliny v kotevních řadách v okresu Kladno (Drnek, 18.8.). Plíseň byla rozhodujícím škodlivým organismem chmele v roce 2011.

Na konci května zjištěn v okresu Rakovník a Kladno (Chrášťany, 23.5., Drnek, Zlonice, 27.5.) první slabý výskyt jedinců **mšice chmelové (*Phorodon humuli*).** Následně

v okresu Kladno a Rakovník (Drnek, Hředle, 2.6.) zjištěny první slabé kolonie na nejmladších listech. V první dekádě června došlo k slabému plošnému šíření v porostech. Střední výskyt na hlávkách byl pozorován pouze v okresu Kladno (Drnek, 11.8.), slabé napadení mšicí bylo pozorováno všeobecně v okresu Rakovník. V roce 2011 nezpůsobila mšice žádné závažné problémy.

Počáteční rychlý vývoj a zvýšené výskyty **svilušky chmelové (*Tetranychus urticae*)** zbrzdil v pozdějším období méně vhodný průběh počasí. Na většině lokalit nezpůsobila v roce 2011 větší problémy. Výskyty dosahovaly pouze slabých hodnot.

Od poloviny dubna byly v okresu Rakovník (Kroučová, 20.4.) pozorovány slabé výskyty a požerky **dřepčíka chmelového (*Psylliodes attenuata*)**. Střední výskyty byly pozorovány v okresu Rakovník (Bor, 6.5.). Ostatní zjištěné výskyty byly slabé. Docházelo k jeho postupnému šíření do okolních chmelnic.

Slabé výskyty **lalokonosce libečkového (*Otiorhynchus ligustici*)** byly lokálně pozorovány v okresu Rakovník (Rakovník, Bor).

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ

Provedeným monitoringem po květnovém mrazu v okresu Kolín v sadech Tuchoraz bylo pozorováno 100% poškození plodů v sadu jabloní o výměře 65 ha, odrůda Idared (Přistoupim). Následující den bylo patrné zhnědnutí celých plůdků. Zde byl zaznamenán dlouhotrvající mráz -3,5 °C, který trval cca 7 hodin. V dalších sadech bylo očekáváno lokální poškození na níže položených místech v mrazových kotlinách. Slabší poškození se neprojevilo bezprostředně po mrazu, ale po delší době, když došlo k propadu plodů. Výše položené sady neutrpěly takto silné poškození. Na Mělnicku (Daminěves) zjištěno 70 % poškození plodů.

V intenzivních sadech okresu Kladno (Slaný, 20.6.) byl laboratorně potvrzen výskyt **virové mozaiky jabloně (Apple mosaic virus)**.

Od poloviny dubna byly na sledovaných lokalitách i v intenzivních sadech v okresu Kladno (Slaný, 14.4.) plošně objeveny na rozvíjejících růžicích první příznaky napadení **padlím jabloně (*Podosphaera leucotricha*)**. Po napadení zůstaly lokálně květní a listové růžice uzavřené a zdeformované. V druhé dekádě května byl zjištěn jediný silný výskyt v oblasti v ovocném sadu v okresu Praha-východ (Větrušice 10.5.). Při dalším průběžném pozorování v oblasti výskyt choroby dosahoval pouze slabých hodnot.

Na přelomu května a června zjištěny první výskyty na listech **strupovitosti jabloně (*Venturia inaequalis*)**. v okresu Mladá Boleslav (Březinka pod Bezdězem, 26.5.), v okresu Kladno (Vinařice, Kačice, 31.5.), v okresu Kolín (Český Brod, 13.6.), Kutná Hora Kaňk, Kutná Hora, 13.6.), Příbram (Vysoká Pec, 17.6.) a Beroun (Stašov, 24.6.). Při pozorování zjištěny pouze slabé výskyty.

V okresu Příbram (Vysoká Pec, 26.6.) pozorován první výskyt **moniliniové hniloby jablek (*Monilinia fructigena*)** na spadaných plodech.

V okresu Beroun (Stašov, Vráž, Králův Dvůr, 10.6.) pozorovány skvrny **sazovitostí jablek (*Phyllachora pomigena*)** ojediněle i ve středních výskytech na neudržovaných a přehoustlých výsadbách.

Při zimním pozorování přezimujících škůdců byly v oblasti sledovány pouze slabé výskyty. Na sledovaných lokalitách (intenzivní sady, soukromé zahrádky, silniční stromořadí) byly nalezeny ve slabém výskytu vajíčka **mery jabloňové (*Cacopsylla mali*), svilušky ovocné (*Panonychus ulmi*), mšice jabloňové (*Aphis pomi*)** a štítky s vajíčky **štítenky čárkovité (*Mytilococcus ulmi*).**

Střední výskyty dospělců **mšice jabloňové (*Aphis pomi*)** byly na počátku dubna zjištěny v okresu Kutná Hora (Tuchoraz). Další střední výskyt mšice byl pozorován lokálně v okresu Beroun (Stašov, Otmíče, 27.5.).

Na Mladoboleslavsku byl ve feromonovém lapáku (Týnec u Dobrovice, 30.4.) zjištěn první slabý výskyt **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** v oblasti. Střední výskyty byly

pozorovány v okresu Kutná Hora (Kaňk, 4.5., 6.5., 20.5., 30.5., 24.8., Kutná Hora, 18.5., 14.7., 5.9.), Praha-východ (Drasty, 10.5., 16.5., 20.5., 24.5., 20.6., 27.6., 12.7., 16.8.), Beroun (Stašov, 20.5., 24.5., 27.5., 31.5., 26.7., Králův Dvůr, 2.6., 7.6., 10.6., 2.9.), Kladno (Slaný, 26.5.), Mladá Boleslav (Březinka pod Bezdězem, 26.5., 15.7., 22.7., 12.8.), Kolín (Český Brod, 23.6., 15.7., 18.7.) a Beroun (Zadní Třebaň, 21.8.). Silné výskyty pozorovány v okresu Kutná Hora (Kaňk, 9.5., 12.5., 16.5., 17.5., 18.5., 24.5., 23.6., 14.7., Kutná Hora, 9.5., 12.5., 16.5., 20.5., 24.5., 23.6.), Beroun (Zadní Třebaň, 14.5., 21.5., 19.6.), Kolín (Český Brod, 14.5., 16.5., 20.5., 23.5., 25.5., 30.5., 1.6., 14.7.), Mladá Boleslav (Březinka pod Bezdězem, 20.5., 2.6., 10.6., 22.6., 29.6., Týnec u Dobrovice, 10.6., 14.6., 1.7., 22.7.), Praha-východ (Drasty, 8.6.,5.8.).

První a hned silný výskyt v oblasti **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)** ve feromonovém lapáku byl zjištěn dne 26.4. v okresu Kutná Hora (Tuchoraz). Následovaly další silné výskyty v okresu Kolín (Český Brod, 20.5.) a v okresu Praha-východ (Drasty, 8.6., Větrušice, 8.6.). Střední výskyty byly zjištěny v okresu Beroun (Zadní Třebaň, 29.5.,5.7., Králův Dvůr, 2.6.) a Mladá Boleslav (Březinka pod Bezdězem, 18.5., Týnec u Dobrovice, 14.6, 1.7.). Při ostatních pozorování zjištěny pouze slabé nebo žádné výskyty.

První a hned silný výskyt v oblasti **obaleče zimolézového (*Adoxophyes orana*)** ve feromonových lapácích byl zjištěn dne 26.4. v okresu Kutná Hora (Tuchoraz). Další odpočty v průběhu pozorování dosahovaly maximálně slabých výskytů v okresu Kolín (Český Brod, 9.5.), Mladá Boleslav (Březinka pod Bezdězem, 12.5., Týnec u Dobrovice, 4.6.), Praha-východ (Drasty, 31.5.), Beroun (Králův Dvůr, 2.6.).

Na počátku dubna byly v okresu Kutná Hora (Tuchoraz) zjištěny na nové výsadbě silné výskyty housenek **píďalky podzimní (*Operophtera brumata*)**.

V okresu Kladno (stromořadí u cesty Luníkov-Ješín-Velvary-Slabce,) došlo počátkem června k holožírům způsobeným housenkami **bekyně zlatořitné (*Euproctis chrysorrhoea*)**.

V okresu Kutná Hora (Kaňk, 12.5.) byl zjištěn střední výskyt **květopase jabloňového (*Anthonomus pomorum*).**

Střední výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** před sklizní v měsíci září byly zjištěny v okresu Kolín (Poboří, Zibohlavy) a Kutná Hora (Plaňany, Tuchoraz) v sadech celkem na 175 ha.

HRUŠEŇ

Při provedeném pozorování zjištěno slabé poškození mrazem v Kutné Hoře, Českém Brodu. V okresu Kolín (Tismice) pozorovány bezprostředně po mrazech tzv. olejovité skvrny na plůdcích. Následně nastal propad plodů.

V okresu Mladá Boleslav (Dobrovice, Březinka pod Bezdězem, 10.6.), v okresu Kladno (Vinařice, 16.6.) a v okresu Beroun (Stašov, 24.6.) zjištěn na listech první výskyt **rzivosti hrušně (*Gymnosporangium sabinae*)**. Výskyty po zbytek vegetace dosahovaly pouze slabých hodnot.

V okresu Beroun (Stašov, Otmíče,15.9.) u drobných pěstitelů zjištěno napadení plodů **moniliniovou hnilobou hrušek (*Monilinia fructigena*)** ve slabých výskytech.

V katastru Český Brod na konci dubna (28.4.) byl zjištěn slabý výskyt **hálčivce hrušňového (*Epitrimerus pyri*).**

Na Kladensku (Slaný, 28.4.) pozorovány na silničních stromořadích deformace listů způsobené **vlnovníkem hrušňovým (*Eriophyes pyri*).**

Na počátku dubna v okresu Kladno bylo sledováno líhnutí **mery skvrnité (*Cacopsyla pyri*)**.

V silničním stromořadí v okresu Kladno (Slaný a Dolín, 26.5.) došlo k holožírům způsobeným housenkami **bekyně zlatořitné (*Euproctis chrysorrhoea*)**.

Také na hrušních v okresu Kladno (Vinařice, 16.6.) byly pozorovány v listech ve slabém výskytu miny **podkopníčka spirálového (*Leucoptera malifoliella*)**.

Peckoviny

SLIVOŇ

První výskyt **moniliniové hniloby slivoní (*Monilinia fructigena*)** zjištěn na plodech v okresu Příbram (Vysoká Pec u Příbramě, 4.7.).

Silné výskyty housenic **pilatky švestkové (*Hoplocampa minuta*)** byly pozorovány v okresu Kolín (Velim, 19.5.) a Kutná Hora (Čáslav, 19.5.).

Dne 30.4. byl zjištěn první výskyt **obaleče švestkového (Cydia funebrana)** ve feromonovém lapáku v katastru Týnec u Dobrovice v okresu Mladá Boleslav. Střední výskyty zjištěny v okresu Praha-východ (Větrušice, 10.5.) a Beroun (Vráž u Berouna, 30.5.). Silný výskyt byl pozorován v okresu Praha-východ (Větrušice, 2.8.).

BROSKVOŇ

První výskyt **kadeřavosti broskvoně (*Taphrina deformans*)** na listech byl zaznamenán v okresu Mladá Boleslav (Březinka pod Bezdězem, 27.4.). Další slabé výskyty byly zaznamenány u drobných zahrádkářů v okresu Nymburk (Poděbrady).

V okresu Beroun (Stašov) pozorován slabý výskyt **suché skvrnitosti listů (*Stigmina carpophila*)** na neošetřovaných stromech.

MERUŇKA

První slabé výskyty **moniliniové spály (*Monilinia laxa*)** v extenzivních výsadbách byly zjištěny na rostlinách v okresech Kutná Hora (Čáslav, Malín, 26.4.) a Kolín (Velim, 26.4.).

První slabý výskyt **obaleče meruňkového (*Enarmonia formosana*)** byl pozorován v sadu ve feromonovém lapáku v okresu Mladá Boleslav (Dobrovice, 13.5.). Zde byl střední výskyt zjištěn 19.5. a 23.6. byl zjištěn silný výskyt.

TŘEŠEŇ

Na Mělnicku (Daminěves) došlo až k 70% poškození plůdků mrazem.

Na dozrávajících plodech v okresu Kladno (Vinařice, 16.6.) a Příbram (Vysoká Pec, 26.6.) pozorována **moniliniová hniloba třešní *(Monilinia fructigena)***.

V okresu Beroun (Cerhovice) pozorována v zahradách drobných pěstitelů **suchá skvrnitost listů (*Stigmina carpophila*)** ve slabých výskytech.

V okresu Beroun (Stašov, 21.6.) došlo k totální likvidaci plodů třešní a višní způsobené hejny **špačka obecného (*Sturnus vulgaris*).**

Skořápkaté ovoce

OŘEŠÁK

Ořešák v oblasti patřil mezi nejvíce poškozené rostliny. To se projevilo totálním opadem poškozených listů. U drobných pěstitelů na soukromých zahrádkách nebylo co sklízet.

Ve slabých výskytech bylo v okresu Kladno (Třebusice, Vinařice, Zlonice) a Beroun (Stašov) pozorováno v průběhu léta **hnědnutí listů ořešáku (*Gnomonia leptostyla*)**.

V okresu Beroun (Chodouň, Málkov, Stašov) byly v průběhu vegetace pozorovány příznaky poškození alejí neudržovaných stromů kolem silnic **vlnovníkem puchýřovitým (*Aceria tristriatus*)** ve slabých výskytech.

Drobné ovoce

ANGREŠT

První výskyt **hnědého padlí angreštu (*Sphaerotheca mors-uvae*)** na bobulích byl pozorován v okresu Mladá Boleslav (Březinka pod Bezdězem, 20.5.) a Beroun (Stašov,17.5.). Silné výskyty na bobulích byly pozorovány v okresu Kladno (Slaný, Vinařice, 2.6.) u drobných pěstitelů na zanedbaných keřích.

V okresu Beroun (Vráž, 10.6.) byl pozorován ohniskový výskyt v zahradách drobných pěstitelů **pilatky rybízové (*Nematus ribesii*)**. Na stromkách angreštů lokálně docházelo až k holožírům listů.

RÉVA VINNÁ

Po květnových mrazech v oblasti na Berounsku a Mělnicku došlo na všech vinicích k 95 až 100 % poškození listů a květenství mrazem. Réva patřila k nejvíce postiženým rostlinám v oblasti. Od druhé dekády května rostliny začaly intenzivně regenerovat. Mrazy se nejvíce podílely na nízké sklizni, ale krásné babí léto podpořilo vysokou kvalitu sklízených hroznů.

V okresu Mělník (Mělník, 23.6.) byly pozorovány hlavně v průběhu měsíce srpna pouze slabé výskyty **padlí révy (*Erysiphe necator*)**.

Ve slabých výskytech zjištěna v oblasti v okresu Mělník **plíseň révy (*Plasmopara viticola*)**.

U drobných pěstitelů na zahrádkách v okresu Beroun (Stašov, Otmíče) byla pozorována na bobulích **šedá hniloba hroznů révy (*Botryotinia fuckeliana*)** ve slabých výskytech.

Slabý výskyt **vlnovníku révového (*Colomerus vitis*)** byl v oblasti pozorován v okresu Mělník (Mělník, 10.6.).

V okresu Beroun (Karlštejn,18.8.) byla pozorována ve vinici ve více exemplářích **saranče modrokřídlá (*Oedipoda caerulescens*)**.

Ve feromonových lapácích byl prováděn odpočet dospělců **obalečíka jednopásného (*Eupoecilia ambiguella*)**. Celkem bylo provedeno 40 odpočtů. První slabý výskyt byl zaznamenán v oblasti v okresu Mělník (Mělník, 12.5.), v okresu Beroun (Karlštejn, 18.5.). Výskyty po celé vegetační období dosahovaly pouze slabých hodnot.

Ve feromonových lapácích byl prováděn odpočet dospělců **obaleč mramorovaný (*Lobesia botrana*)**. Celkem bylo provedeno 40 odpočtů. První slabý výskyt byl zaznamenán v oblasti v okresu Mělník (Mělník, 12.5.), v okresu Beroun (Karlštejn, 18.5.). Výskyty po celé vegetační období dosahovaly pouze slabých hodnot.

Ve vinicích v oblasti (Karlštejn, Mělník) byly pozorovány pouze slabé výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** během celého vegetačního roku.

Za oblastní odbor Praha zpracoval: Ing. Karel Štefan